

З ПРОФЕСІЙНИМ СВЯТОМ!

АВТОДОРОЖНИК

Газета колективу Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти

№ 10 (1681)
22 жовтня 2020 р., четвер

○ ВИТАЄМО!

ШАНОВНІ ВИКЛАДАЧІ, СПІВРОБІТНИКИ, СТУДЕНТИ!

У сузір'ї визначних подій осені, до котрих ми маємо безпосереднє відношення, виняткове місце посідає День працівників автомобільного транспорту і дорожнього господарства, що припадає на останній вихідний найбарвистішого місяця жовтня і який усі ми наразі відзначаємо двадцять сьомий рік поспіль.

Усі, хто присвятив своє життя автотранспортній і дорожній галузям країни, мають особливу професію, зі своєю романтикою й розмаїттям спеціалізацій і напрямів діяльності. Це дуже напружена і водночас почесна праця, що вимагає високої фізичної та емоційної самовіддачі, неймовірних відповідальності й професіоналізму.

Для нашого університету це свято особливо вагоме, адже нині ХНАДУ серед основних осередків підготовки фахівців для автотранспортної і дорожньої галузей держави.

День працівників автомобільного транспорту і дорожнього господарства – це дійсно виняткова можливість показати значущість нашої професії, сприяти морально-патріотичному вихованню сучасної молоді й гордості за свій ЗВО та наш згуртований, дружній і дієздатний колектив.

Наразі безумовною гордістю Харківського національного автомобільно-дорожнього університету є потужний професорсько-викладацький склад. Наші видатні вчені, талановиті викладачі та обдаровані аспіранти – ось те, чим ми прославилися не лише на теренах рідної країни, але й далеко за її

межами. Це той могутній кістяк, на якому тримається наш університет, демонструючи високий професіоналізм, гостроту розуму і безмежну відданість справі. Саме завдяки цій могутності наш навчальний заклад є насправді авторитетним, а наші випускники – затребувані на ринку праці. Ідучи у ногу з часом, ХНАДУ бере активну участь у житті країни, гнучко реагуючи на суттєві зміни в автомобільно-дорожній галузі.

Кожному з Вас, шановні колеги, притаманні риси фахівця і патріота, і кожен з Вас – професор і викладач, співробітник і студент – не лише досконало знає свою справу, але й прагне творити і примножувати досягнуте на користь нашої країни і нашого навчального закладу. Тому й не дивно, що усі покоління випускників університету пишаються тим, що вони є вихованцями саме нашої alma mater. І це чудово, адже усі ми об'єднані однією ідеєю, одними мріями, однією справою...

Напередодні Дня працівників автомобільного транспорту і дорожнього господарства вітаю усіх Вас з нашим професійним святом!

Зичу міцного здоров'я і нових науково-освітніх успіхів і звершень у вирішенні економічних і соціальних завдань країни, плідного довголіття, безмежного щастя і добробуту!

Уклінно дякую усім Вам за Вашу працю на користь України і ХНАДУ!

А.М. Туренко,
ректор ХНАДУ, професор

Ода ДВИЖЕНИЮ

Сказал мудрец: «Дорога – это жизнь!»
И светлый путь мы выбрали с тобой,
А раз уж выбрал – до конца держись
Того пути, что стал тебе судьбой!
Движение – начало всех начал!
Движение – основа мирозданья,
Стук сердца, что впервые зазвучал,
Как смысл любви, добра и созиданья!
Мы любим скорость!

Мы спешим творить!
За мыслью вслед мы создаём шедевры!
В век скоростей приходится нам жить
И в своём деле быть всегда
лишь первым.

Люблю я скорость так же, как и все!
Люблю мечтать! Люблю свою дорогу!
Стремлюсь быть верен я своей мечте.
За всё, что есть, я благодарен Богу!
И на своём, на жизненном пути –
Я правила движения соблюдаю:
Внимательно смотрю, что впереди,
По сторонам смотреть не забываю.
Не мчу на «красный»

(в риске смысла нет),
Обдумывая каждое движение, –
Всегда ищу лишь правильный ответ
И принимаю верное решение.
Не забываю кинуть взгляд назад,
Взглянув в рефлектор заднего обзора,
Чтоб вспомнить тех,

кто много лет назад
Покинули пределы поля зрения.
Но в памяти всех тех, кто помогал,
Учил, воспитывал и кем я восхищаюсь,
Тех, кто добра свою частицу дал –
Я сохраняю и на них всегда равняюсь!
И как дорожник я люблю автомобиль,
Ведь для него дороги создаются,
Что пролегли на сотни тысяч миль,
Те, что по нашим континентам
лентой вьются.

А за рулём я – автомобилист,
Весь механизм воспринимаю
как механик,
Пусть в этом я и не специалист,
Своих талантов
я илифую многогранник!
Так пусть движение
стимулирует всегда

Масштабное строительство дорог,
Автомобили множит в городах –
И пусть нам в этом помогает Бог!

Сергей Ефремов

О НАУКОВІ ФОРУМИ

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ І ГАЛУЗЕВОГО МАШИНОБУДУВАННЯ

Саме за такою назвою на кафедрі автомобілів ім. А.Б. Гредескула у вересні відбулася міжнародна науково-практична конференція, присвячена одразу двом 90-річним ювілеям: нашого університету та автомобільного факультету.

У її роботі взяли участь науковці кафедри автомобілів, представник Харківського НДІ судових експертиз, співробітник НДІ Київської області, а також викладачі інших ЗВО України, які представили результати теоретичних і експериментальних досліджень в галузі автомобільного транспорту та автомобілебудування.

З урахуванням епідемічної ситуації, що склалася через коронавірусну пандемію, цей науковий захід було проведено у форматі «онлайн – офлайн» конференції, що дало можливість долучитися до її роботи учасникам з інших областей. Наразі саме такий формат є ефективним розповсюдженням новизни у наукових колах країни.

Цю визначну для нашого університету і факультету науково-практичну конференцію відкрив завідувач кафедри автомобілів ім. А.Б. Гредескула проф. В.І. Клименко, який палко привітав її учасників, побажавши усім плідної роботи.

Під час конференції з доповіддю «Динамічний паспорт автомобіля» виступив професор кафедри автомобілів С.М. Шуклінов, який широко розкрив теоретичні аспекти розрахунку колісного транспортного засобу. Велику дискусію викликала доповідь доцента Ю.Є. Овчаренка «Вибір базового шасі для потреб Збройних Сил України», що наразі є актуальною.

Докторанти Д.М. Леонтьєв і М.Г. Михалевич у гідно поданих презентаційних матеріалах представили свої наукові напра-

цювання відповідно за темами «Особливості визначення нормальних реакцій між мостами балансиру вантажного ТЗ» та «Дослідження впливу температури на роботу електропневматичного клапана».

До роботи конференції активно долучилися також і аспіранти кафедри автомобілів ім. А.Б. Гредескула: А.А. Гармаш з доповіддю «Аналіз пневматичних модуляторів»; О.В. Куріпка з доповіддю «Щодо питання про моделювання гальмового приводу»; Є.Л. Савченко з доповіддю «Перспективний стенд для дослідження систем керування пневматичної підвіски КТЗ»; А.А. Губін з доповіддю «Спосіб керування колісними гальмовими механізмами при початку руху автомобіля на підйомі» та В.О. Шаповаленко з доповіддю «Стан питання щодо дослідження бокового зіткнення автомобіля», розповівши присутнім про свої результати у виконанні дисертаційної наукової роботи.

Наприкінці конференції учасники чемно подякували керівництву автомобільного факультету за бездоганну організацію цього річного наукового заходу.

Загалом наша конференція пройшла у теплій і дружній обстановці, надзвичайно конструктивно та задовільно.

О.В. Куріпка,
А.А. Гармаш,
асп. каф. автомобілів

О НАШ ПОТЕНЦІАЛ

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ХНАДУ

Структурним підрозділом, що відповідає за розвиток патентно-винахідницької та інноваційної діяльності в нашому ЗВО, є відділ інтелектуальної власності, створений у грудні 2005 р. на виконання наказу МОН України №631 від 01.11.2005 р., який здійснює організацію та забезпечення сучасних методів управління у сфері інтелектуальної власності з метою ефективного використання інтелектуального потенціалу університету.

Співробітники відділу постійно підвищують свою кваліфікацію, беручи участь у спеціалізованих семінарах з питань інтелектуальної власності та інноваційної діяльності, що проводяться МОН України, Українським інститутом науково-технічної експертизи та інформації тощо.

В університеті успішно діє система реєстрації, охорони і захисту наукових розробок, інтелектуальної власності та авторських прав науково-педагогічних працівників. За останні п'ять років за технічним напрямом науковцями університету отримано 433 охоронні документи на об'єкти права інтелектуальної власності.

У щорічних звітах Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності "Укрпатент"» «Промислова власність у цифрах» ХНАДУ неодноразово був серед кращих закладів вищої освіти, підпорядкованих МОН України, за кількістю поданих заявок та отриманих патентів на винаходи і корисні моделі.

Усі отримані охоронні документи використовуються у навчальному процесі та знаходять широке впровадження у виробництві. Серед замовників ХНАДУ Державне агентство автомобільних доріг України, Державне підприємство «ДерждорНДІ», Служби автомобільних доріг обласного значення, департаменти житлово-комунального господарства, будівництва та дорожнього господарства, управління транспорту і зв'язку, а також виконавчі комітети міських рад і комунальні підприємства тощо.

Організацію забезпечення захисту об'єктів інтелектуальної власності здійснює відділ інтелектуальної власності, що входить до складу науково-дослідної частини університету і надає співробітникам консультативну допомогу з питань захисту об'єктів права інтелектуальної власності.

Науковці ХНАДУ беруть активну участь у патентно-винахідницькій діяльності. Так, у 2020 р. винахідниками університету було подано 58 заявок на отримання охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності України та одержано 68 охоронних документів. Цьогоріч найактивніше працюють такі кафедри: інформатики і прикладної математики, автомобільної електроніки, фізики, двигунів внутрішнього згоряння, будівельних і дорожніх машин, технологій дорожньо-будівельних матеріалів і хімії. У галузі авторського права варто відзначити роботу факультету управління та бізнесу, а також кафедр мовної підготовки і транспортних технологій.

Серед кращих винахідників нашого вишу: доц. каф. транспортних систем і ло-

гістики О.В. Денисенко, зав. каф. фізики проф. Ю.В. Батигін, зав. каф. технології машинобудування і ремонту машин проф. М.А. Подригало, зав. каф. інформатики і прикладної математики проф. А.І. Левтеров, зав. каф. проектування доріг, геодезії і землеустрою проф. А.Г. Батракова, зав. каф. метрології та безпеки життєдіяльності проф. О.В. Полярус, зав. каф. технології металів і матеріалознавства проф. Д.Б. Глушкова, зав. каф. автомобілів проф. В.І. Клименко, зав. каф. автомобільної електроніки проф. А.В. Гнатов, зав. каф. комп'ютерних технологій і мехатроніки проф. О.Я. Ніконов, проф. каф. двигунів внутрішнього згоряння О.І. Воронков, проф. каф. автомобільної електроніки О.Б. Богаєвський, доц. каф. технічної експлуатації та сервісу автомобілів О.В. Дитятєв та ін.

Науковці університету постійно беруть участь у конкурсах інноваційних та інвестиційних проєктів і в інших заходах, спрямованих на підтримку і розвиток інноваційної діяльності.

У цьому році ХНАДУ став лауреатом конкурсу «Винахід року 2020», для участі в якому доц. каф. транспортних систем і логістики О.В. Денисенко подав комплексний проєкт на базі 10 патентів України на винаходи «Розробка технології визначення параметрів і критеріїв оцінки руху транспортних потоків та оптимізації функціонування перехрест'я міст».

Принадібно зазначимо, що раніше університет двічі ставав переможцем Всеукраїнського конкурсу «Винахід року»: у 2013 р. у номінації «Розвиток транспортних систем» (автори проф. А.І. Левтеров і доц. О.В. Денисенко) та у 2017 р. у номінації «Інформаційні та комунікаційні технології» (автор доц. О.В. Денисенко) за комплексні розробки з винаходів і корис-

них моделей, направлених на вирішення проблеми регулювання транспортних потоків великих міст.

З метою рекламування та подальшої комерціалізації інноваційних розробок університету продовжується співпраця з Українським інститутом науково-технічної та економічної інформації УкрІНТЕІ, Харківською обласною державною адміністрацією тощо.

Кращі комерційні пропозиції ХНАДУ було включено до Каталогу інноваційних доробок наукових установ і закладів вищої освіти Північно-Східного наукового центру НАН і МОН України.

Укладено угоду про співробітництво з Венчурним фондом Ukraine Venture Capital Fund «Phoenix», до якого надіслано описи кращих інноваційних проєктів університету.

Підписано Меморандум про співпрацю з Благодійним Фондом «СІД Форум Україна» щодо участі в Україно-Норвезькому проєкті UNINI, метою якого є сприяння трансферу технологій та надання підтримки українським дослідникам.

Два проєкти університету «Безконтактне магнітно-імпульсне рихтування автомобілів» та «Модернізація легкового автомобіля в гібридний» були нагороджені дипломами фіналістів міжнародного конкурсу інноваційних та інвестиційних проєктів «Kharkiv initiatives» у номінації «Кращий інноваційний проєкт у сфері високотехнологічного машинобудування».

У 2020 р. від ХНАДУ направлено декілька проєктів на конкурс «Інноваційні технології та обладнання в дорожній галузі», що проводиться Спілкою наукових та інженерних об'єднань України (СНІО України), ПАТ «Кременчуцький завод дорожніх

Закінчення на с. 5

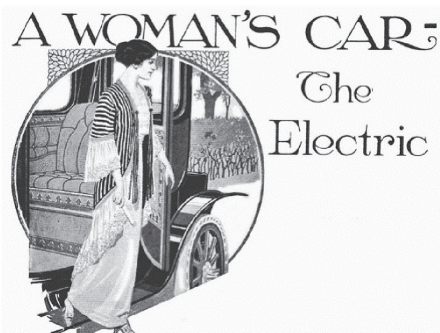
О СПЕЦІАЛЬНОСТІ

ФУНДАМЕНТ МАЙБУТНЬОГО АВТОМОБІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

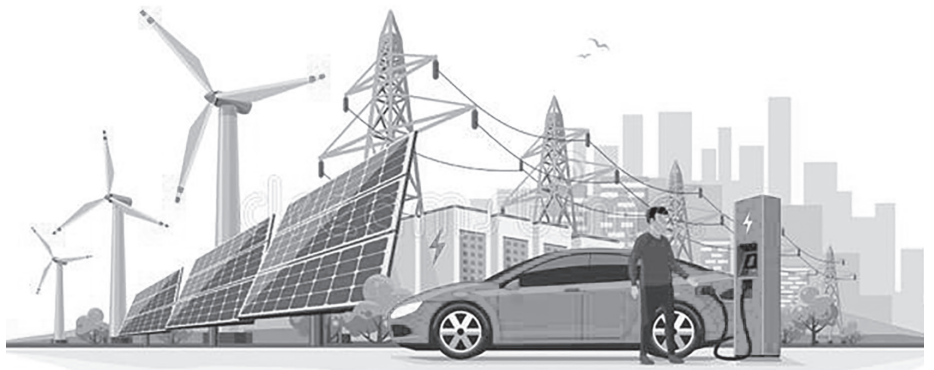
Сучасний автомобіль неможливо собі уявити без електроніки. Електроніка управляє роботою двигуна внутрішнього згоряння, гальмівною системою, коробкою передач, зчепленням, кермовим приводом, підвіскою, освітленням та багатьма іншими агрегатами.

Крім того, стають затребуваними і поширеними допоміжні електронні системи, такі як активний круїз-контроль, різноманітні системи допомоги при паркуванні, клімат-контролю, навігації, контролю тиску повітря в шинах тощо. Вони призначені для підвищення безпеки, зручності, комфорту та економічності. І це все у звичайному бензиновому автомобілі. Що ж тоді говорити про електромобілі, які замість ДВЗ використовують електричний двигун і більш ніж на три чверті складаються з електроніки!

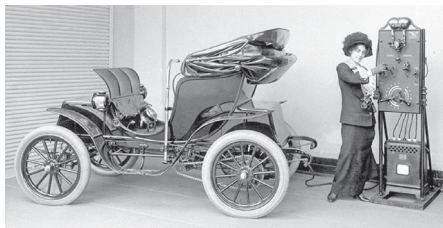
На цей час практично всі відомі автовиробники розробляють свій власний електротранспорт або беруть участь у спільній розробці електромобілів, їх складових елементів чи систем зарядки.

Та доля електромобілів була не такою вже й легкою. Хоча на першому етапі свого розвитку (на початку ХХ ст.) вони швидко набули популярності завдяки простоті в експлуатації, відсутності запахів і низькому рівню шуму. Такі авто могли собі дозволити лише заможні люди і купували їх здебільшого жінки. Це пов'язано з тим, що електромобілі були цистими й тихими, без вихлопних газів і не потребували ручного заводу, як у бензинових авто, або розтопки котла, як у парових. Навіть у ЗМІ робили наголос на тому, що електромобілі створені для жінок. Наприклад, на ілюстрації у вересневому журналі «VOGUE» 1912 р. підписано: «Жіночий автомобіль – електричний», а на обкладинці журналу було фото з дівчиною, яка заряджає електромобіль Columbia Mark 68 Victoria. Цей автомобіль був випущений компанією Pope Manufacturing у 1906 р., а зарядний пристрій в 1912 р. Цікаво, що Columbia Mark 68 Victoria коштував 1600 доларів США, що на той час було недешево. Але авто мало суттєві переваги, такі як миттєвий запуск двигуна, відсутність коробки передач і зчеплення, практично повна безшумність і небувалий на той час комфорт: внутрішнє

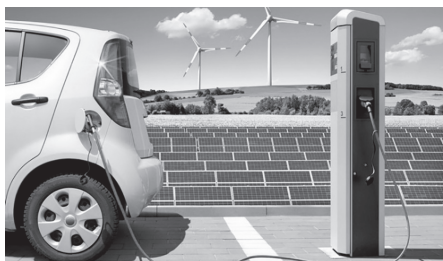
електричне освітлення та обігрів ніг. Крім того, покупців приваблювала висока надійність машини.

Та на наступних етапах свого розвитку електромобілі були витіснені бензиновими авто. Основна причина – малий запас ходу від одного заряду блоку акумуляторних батарей.

Зараз це вже не є проблемою. Отже, електромобілі стрімко повертаються на наші вулиці і нині не стоїть питання чи є у них майбутнє. Відповідь однозначна та очевидна, бо електромобіль вже зараз є масовим транспортним засобом.

Неймовірне збільшення кількості автомобілів, нашіпгованих електронними системами, породило гостру потребу у фахівцях, здатних здійснювати технічне обслуговування і сервіс цих «розумних» машин. А от підготовку таких фахівців з розробки, обслуговування та ремонту електронних систем автотранспортних засобів здійснює кафедра автомобільної електроніки ХНАДУ за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка». Саме тут студенти навчаються за освітніми програмами бакалавра «Електромобілі та автомобільна електроніка» і магістра «Електромобілі та енергозберігаючі технології» з можливістю подальшого вступу до аспірантури.

Викладачі кафедри прагнуть дати своїм студентам знання, навички і вміння, що знадобляться їм у подальшій професійній діяльності за фахом «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка». Обсяг знань, що мають випускники кафедри, дає їм можливість працювати на підприємствах, які займаються розробкою електронних і мікропроцесорних пристроїв для автомобілів, на станціях технічного обслуговування автомобілів, у різних фірмах автотранспортних та електротехнічних комплексів.

Невід'ємною частиною навчального процесу на кафедрі є отримання практичних навичок у роботі з обчислювальною технікою і широке використання її у навчальному процесі. Наявність сучасної технічної бази дозволяє кафедрі займатися науково-дослідницькою діяльністю, що здійснюється за такими напрямками:

- гібридний автомобіль;
- система старт-стоп автомобіля;
- система запалювання;
- автоматична коробка передач;
- електромобіль.

На кафедрі автомобільної електроніки активно розбудовується сучасна лабораторія енергозберігаючих технологій на транспорті, що призначена як для проведення навчання, так і для науково-технічних досліджень. До роботи в цій лабораторії у якості консультантів, кураторів і менторів активно залучаються представники автотранспортних підприємств та автомобільних фірм міста Харкова, таких як: Elcars, X-motors, Соллі+, AutoEnterprise тощо.

У 2019 р. наша кафедра у складі консорціуму з десяти університетів здобула перемогу в міжнародному конкурсі грантових проектів за програмою Єврокомісії Erasmus+ KA2 «Розвиток потенціалу вищої освіти». Назва проекту: «Розвиток практично орієнтованої студентської освіти в галузі моделювання кібер-фізичних систем» (CybPhy). Грантхолдером проекту є Ризький технічний університет (РТУ, Латвія).

Завдяки проекту Erasmus+ «CybPhy» магістри за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та електро-

О СПЕЦІАЛЬНОСТІ

ФУНДАМЕНТ МАЙБУТНЬОГО АВТОМОБІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Закінчення. Початок на с. 4

механіка» зможуть навчатися і в ХНАДУ, і в РТУ одночасно. Завдяки цьому вони разом з неоціненним досвідом отримують одразу два дипломи (державного зразка (ХНАДУ) та європейського зразка (РТУ)) за освітньою програмою подвійних дипломів «Електромобілі та енергозберігаючі технології».

Крім того, участь у проєкті передбачає і грантову матеріально-технічну допомогу на закупівлю обладнання. На тепер уже придбано та встановлено у навчальних ла-

бораторіях ХНАДУ комп'ютерний клас на 15 ПК із сучасною інтерактивною дошкою, а також комплекс для навчання і науково-практичних досліджень електромобілів (на базі електромобіля Nissan Leaf).

Студенти кафедри автомобільної електроніки беруть активну участь у програмі з академічної мобільності з провідними університетами європейських країн. Це дає їм можливість безкоштовно навчатися 1–6 місяців у європейських університетах. Причому, за бажанням студента, можна побудувати графік таким чином, щоб поєднати проходження навчання у декількох закордонних університетах.

Участь у таких міжнародних проєктах виводить кафедру автомобільної електроніки нашого університету на новий рівень, що відповідає європейським стандартам навчання.

Тож, вибравши 141-шу спеціальність, студенти не лише отримають чудо-

ву можливість застосувати свої знання у перспективній автотранспортній галузі та електричній інженерії, що активно розвивається, але й сприяти подальшому розвитку нашої країни.

А.В. Гнатов,
зав. каф. АЕ,
професор

О НАШ ПОТЕНЦІАЛ

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ХНАДУ

Закінчення. Початок на с. 3

машин» (ПАТ «Кредмаш»), ТОВ «Науково-виробниче об'єднання «Транссистема» (НВО «Транссистема») та Харківської державної науковою бібліотекою ім. В. Г. Короленка за підтримки Харківської обласної державної адміністрації (автори проєктів: зав. каф. технології дорожньо-будівельних матеріалів і хімії проф. В.О. Золотарьов, проф. каф. автомобільної електроніки Щ.В. Аргун, доц. каф. метрології та безпеки життєдіяльності М.М. Кравцов та ін.). Цей конкурс проводиться з метою активізації науково-технічної творчості громадян в розробці інноваційних проєктів у дорожній галузі, а також підвищення якості і конкурентоспроможності вітчизняного обладнання і технологій.

За останні роки університет неодноразово брав участь у виставках міжнародного та регіонального рівнів, одержуючи нагороди, серед яких: Гран-прі у номінаціях «Інноваційний розвиток освіти та сучасні педагогічні методології», «Видання підручників та навчальних посібників нового покоління», золоті та срібні медалі в номінаціях «Ефективність науково-дослідної діяльності вищого навчального закладу», «Досягнення у працевлаштуванні випускників» та почесне звання «Лідер вищої освіти України» під час участі у міжнародних спеціалізованих виставках «Освіта і кар'єра» у м. Києві.

За активну інноваційну і винахідницьку діяльність співробітники нашого універ-

ситету щорічно відзначаються Головним управлінням освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації та Харківською обласною радою Товариства винахідників і раціоналізаторів.

Молоді науковці ХНАДУ займають призові місця в обласному конкурсі «Молодий новатор Харківщини» та відзначаються відповідними грамотами за сприяння розвитку інноваційної діяльності в Україні.

Приємно, що цього року молоді новатори одержали шість призових дипломів у

різних номінаціях в обласному конкурсі, який проводився Харківською обласною радою Товариства винахідників і раціоналізаторів за підтримки Харківської обласної державної адміністрації.

Дипломи за перше та друге місце отримали викладачі Щ.В. Аргун, О.І. Лежнева, В.О. Шаповаленко, а також наші аспіранти і студенти, з чим ми їх палко вітаємо!

А.В. Азарова,
нач. відділу інтелектуальної власності

О ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА

Розвиток сучасної освіти неможливий без інтеграції у міжнародний освітній і науковий простір. Саме міжнародний вектор розвитку екологічної освіти в нашому університеті є пріоритетним у контексті глобальних екологічних викликів сучасності.

Історія міжнародної співпраці кафедри екології нашого університету розпочалася майже з дня її заснування та втілюється у реалізації багатьох спільних міжнародних наукових проєктів, учасниками яких були співробітники кафедри, зокрема, професори А.В. Гриценко, В.В. Соловей, Н.В. Внукова, П.М. Каніло, В.О. Юрченко та інші. Результатом активної роботи науковців кафедри за безумовної підтримки керівництва ХНАДУ у особі ректора проф. А.М. Туренка в університеті у 2000 році було відкрито кафедру ЮНЕСКО «Екологічно чисті технології» (409), яка цього року святкує ювілей, продовжуючи активну різнопланову діяльність.

Академічна мобільність

Викладачі та аспіранти кафедри екології регулярно презентують результати своїх наукових розробок на багатьох міжнародних конференціях за межами держави, зокрема на міжнародній конференції «Естетика та охорона навколишнього середовища у будівництві» (м. Казімеж Дольний, Польща), міжнародній конференції «Нові тенденції у екологічних та біологічних науках» (м. Пряшів, Словаччина), міжнародній науково-практичній конференції «Економіка, наука, освіта: інтеграція та синергія» (м. Братислава, Словаччина), міжнародній науковій конференції молодих учених «Міждисциплінарні підходи до вирішення сучасних проблем фундаментальних і прикладних наук» (м. Баку, Азербайджан) тощо. Результатом участі колег у міжнародних заходах різного рівня є не лише розширення кола наукових інтересів, але й налагодження наукової та освітньої співпраці із зарубіжними колегами різних установ і закладів освіти.

Новий напрям у розвитку міжнародної діяльності кафедри екології, а саме освітній, з'явився з початком реалізації в університеті міжнародного TEMPUS проєкту «Асоціація випускників-підприємців» та участі у ньому доцента кафедри екології Г.М. Желновач. Саме ця можливість та неогіченний досвід міжнародної проєктної діяльності, який було отримано під керівництвом і за активної підтримки проректора з науково-педагогічної роботи і міжнародних зв'язків проф. Г.І. Тохтаря, дали у перспективі можливість співробітникам кафедри ініціювати розробку проєктів серії Erasmus+.

Результатом багаторічної роботи колективу кафедри є саме виграні проєкти серії Erasmus+. Наразі на кафедрі реалізується

МІЖНАРОДНИЙ ВЕКТОР

проєкт Erasmus+ серії KA.1 – двостороння мобільність студентів і викладачів з Університетом EDUCONS (м. Сремська Каменіца, Сербія), ідея якого зародилася та обговорювалася деканом екологічного факультету університету EDUCONS проф. М. Пуцаревич та завідувачем кафедри екології проф. Н.В. Внуковою ще у 2015 р. під час участі у міжнародній конференції в Словаччині. Крім того, цей проєкт був би неможливий без важливого досвіду доцента кафедри екології доц. О.І. Позднякової, яка у 2017 р. у рамках реалізації подібного проєкту з Бранденбурзьким технічним університетом (м. Котбус, Німеччина) прочитала там цикл лекцій.

Безумовним успіхом 2020 р. є виграні проєкту Erasmus+ серії KA.2 (стратегічні партнерства) «Синергія освітніх, наукових, управлінських та промислових компонентів для управління кліматом і запобігання зміні клімату» (CLIMAN) (2020 – 2023), ідея якого зародилася саме на кафедрі екології ХНАДУ. Метою проєкту є допомога університетам Грузії, Білорусі та України стати центрами розвитку досліджень кліматичного менеджменту для прискорення інтеграції у світовий кліматичний ринок і реалізації світових вимог з кліматорегулювання шляхом освоєння кращих європейських практик у сфері запобігання зміні клімату, адаптації та мінімізації наслідків.

Проєкт CLIMAN передбачає підготовку кваліфікованих кліматичних менеджерів. Для цього команди проєкту вивчать кращі практики ЄС, підберуть і навчать персонал, оновлять існуючі магістерські програми з охорони навколишнього середовища і менеджменту шляхом розробки міждисциплінарного навчального модуля у сфері запобігання зміні клімату, адаптації та пом'якшення наслідків. Якість підготовки і компетенції менеджерів з клімату буде ретельно оцінено всіма групами стейкхолдерів з метою забезпечення їхнього про-

фесіоналізму. Заходи дії проєкту будуть організовані в країнах-партнерах і в ЄС. Центри кліматичного менеджменту будуть створені з метою забезпечення взаємодії промислового сектора, об'єктів транспорту, енергетики, місцевих органів влади та університетів-партнерів у напрямку реалізації плану декарбонізації різних секторів економіки країн-партнерів, пропаганди кліматичних інновацій шляхом підтримки реалізації «клімато-інноваційних старт-апів» на всіх етапах реалізації від генерації бізнес-моделі до укладення угод з продажу.

Координаторами проєкту (нашими партнерами) є: Нідерландська бізнес-академія (Нідерланди), Університет Фоджа (Італія), Університет прикладних наук (Німеччина), Університет ім. Міколаса Роме-ріса (Литва), Університет Туриба (Латвія), Університет «КРОК» (Україна), Національний університет «Львівська політехніка» (Україна), Державний університет Кутаїсі ім. Акакі Церетелі (Грузія), Державний університет Батумі ім. Шота Руставелі (Грузія), Поліський державний університет (Білорусь), Гродненський державний університет ім. Янки Купали (Білорусь), Консалтингова компанія Халтгрен (Німеччина).

Нам дуже приємно, що серед достойних координаторів проєкту CLIMAN і Харківський національний автомобільно-дорожній університет, який гідно представляє Україну на міжнародному ринку освітніх послуг.

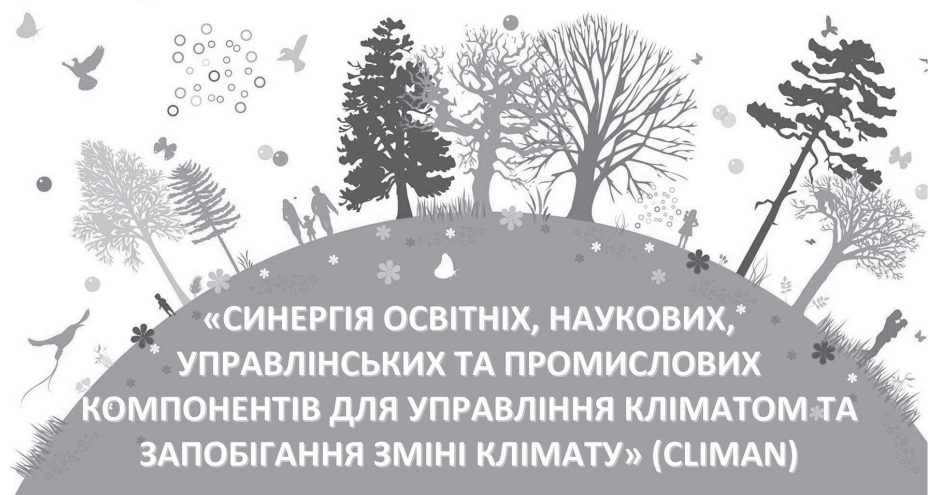
Повний опис проєкту можна знайти на сторінці кафедри екології на сайті ХНАДУ у розділі «Міжнародна діяльність».

Поточні новини кафедри подано на сайті ХНАДУ та у соцмережах: @esco_unesco_khnadu.

Н.В. Внукова,
зав. каф. екології, проф.;
Г.М. Желновач, доц. каф.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

О МІЖНАРОДНИЙ АУДИТ

ЦІКАВА ЗУСТРІЧ

Нещодавно за ініціативи проректора з науково-педагогічної роботи і міжнародних зв'язків Г.І. Тохтаря і декана факультету транспортних систем Ю.О. Бекетова в нашому університеті відбувся семінар за участю експерта з питань транспортної енергетики П'єра Вейкфорда (м. Ліон, Франція), який було присвячено обговоренню результатів енергетичного аудиту, проведеного для українського автотранспортного підприємства «Експрес».

Аудит проведений групою, до складу якої входили студенти 3-го курсу факультету транспортних систем А. Крупка і А. Самойлов, під керівництвом експерта у галузях екології та економіки на автомобільному транспорті П'єра Вейкфорда,

досвід роботи якого становить понад 35 років.

Основою для вивчення питання енергозбереження послужили знання у цій галузі, а також програмний продукт французької організації Ademe, що займається питаннями навколишнього середовища та енергетики. Аналіз, прийняття найбільш оптимальних рішень та отримання результатів забезпечив програмний продукт Keolis Sud Lorraine Objectif CO2 Calculator & Simulator на базі Excel, ефективність якого підкреслюється проведеними раніше аудитами з питань енергозбереження і екологічності на 10 перевізниках Франції.

Пан Вейкфорд презентував результати аудиту, прокоментувавши отримані висновки і надані пропозиції. Багаторічний

досвід та високий професіоналізм фахівця зацікавив присутніх і надихнув на активну дискусію. Особливий інтерес викликали висновки проведеного дослідження із корисними пропозиціями щодо екодрайвінгу, складу парку автомобілів, оптимальних показників максимальної швидкості і витрати пального.

Емоційним і захоплюючим був виступ директора АТП «Експрес» О.І. Степка, який дав професійну оцінку отриманим результатам експертизи. Досвідчений керівник, а в минулому випускник ХНАДУ, Олександр Іванович поділився своїм баченням щодо можливого впровадження наданих пропозицій, які, безумовно, потребують врахування регіональних особливостей та українського законодавства. Ре-

комендації практикуючого спеціаліста були також корисними для провідних викладачів університету з точки зору використання окремих напрямів проведеного аудиту в освітньому процесі.

Дискусію підхопив фахівець з підготовки та перепідготовки професійних водіїв О.І. Крюков. Олександр Васильович детально зупинився на таких важливих факторах підвищення показників діяльності АТП, як безпека руху, економічність та екологічність водіння.

У заході, що пройшов у професійній дружній атмосфері, взяли участь провідні викладачі та зацікавлені студенти, а також керівники підприємств автотранспортної галузі.

С.В. Гадецька,
доц. каф. вищої математики

О ВЕКТОР ОНОВЛЕННЯ

КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА ВАРТІ ПРОГРЕСУ

Ця фраза завжди приваблювала своєю новизною та актуальністю. Але у часи всесвітньої глобальної пандемії COVID-19 вона заграла абсолютно новими барвами. Саме кафедра комп'ютерних технологій і мехатроніки перша в університеті провела дистанційне засідання кафедри, а колектив наших айтишників першим в університеті провів дистанційний онлайн-день відкритих дверей та відкрив online-консультаційний центр щодо вступу на спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» та 122 «Комп'ютерні науки».

Результати цієї кропіткої праці приємно тішать нас кількістю прийнятих на навчання студентів за результатами цьогорічної вступної кампанії. Наразі понад 90 зарахованих студентів навчаються за нашими спеціальностями 121 і 122 на 1 – 5 курсах, більша половина з яких бюджетники.

Це найголовніше публічне надбання нашої праці, яку ми всі провели на високому рівні. Але все по черзі. Під керівництвом завідувача кафедри комп'ютерних технологій і мехатроніки проф. О.Я. Ніконова наш колектив працює у всіх напрямках.

Зокрема, саме цьогоріч викладачі кафедри значно поліпшили показники авторства статей у виданнях, що реферуються у базі даних Scopus.

У травні ми успішно провели другу міжнародну науково-практичну конференцію «Комп'ютерні технології і мехатроніка», на яку 245 учасників з різних країн подали 147 доповідей.

Студенти і викладачі кафедри постійно проходять наукові та навчальні стажування у Європі.

Колектив кафедри тісно співпрацює з відділом організації сприяння працевлаштуванню студентів, організовуючи профільні айті-тестування в IT-компаніях NIX Solutions та EPAM Systems, що є лідерами української IT-індустрії.

Спільно з науковою бібліотекою університету ми проводимо освітні Воркшопи «Навчальні ресурси ХНАДУ» та екскурсії фондами бібліотеки.

Кафедра підтримала міжнародну IT-ініціативу «International Girls in ICT Day»,

яка сприяє та заохочує дівчат розглянути навчання і кар'єрне зростання у надсучасній та розвинутій галузі інформаційних і комунікаційних технологій.

Студенти-програмісти кафедри успішно здали дистанційну сесію на віддаленні. Та на особливу увагу заслуговує той факт, що, окрім загальноновідомих платформ, з успіхом триває навчання на платформі Дистанційних вебінарів ХНАДУ BigBlueButton, що вбудована спеціалістами ІОЦ та кафедри до системи дистанційних курсів Moodle. Вправне опанування хмарних веб-технологій у повсякденному навчанні – це власне наші відповіді на виклики не простого для усіх нас 2020 року.

Підтримка і поглиблення професійних навичок викладачів кафедри завжди в пріоритеті. Кафедра брала участь у IT Ukraine Education Summit. У саміти взяли участь експерти освітніх програм EPAM Systems разом з колегами з SoftServe, GlobalLogic Ukraine та викладачами ТОП-5 технічних вишів країни.

Викладачі кафедри отримали сертифікати успішного проходження комплексної програми стажування IT-спеціалістів TEACHERS INTERNSHIP від IT-Асоціації України та лідера IT-індустрії України – компанії EPAM Systems. Це дає можливість крапці розуміти нинішні реалії IT-галузі, передаючи студентам максимально при-

кладні та актуальні знання і навички для успішної кар'єри в майбутньому.

Унікальна особливість Teachers' Internship полягає у тому, що програма не фокусується на певній технології, а дає широке розуміння сучасної IT-галузі. Разом з оглядом прикладних спеціалізацій, таких як Java, DevOps, .Net, QA, Frontend, Business Analysis, Visual Design, слухачі вивчають основи проєктного менеджменту, методології Scrum, інструменти Git та Jira тощо.

Викладачі кафедри КТМ взяли також участь у міжнародному підвищенні кваліфікації «The cloud storage service for the online studying on the example of the zoom platform», організатором якого виступив науково-дослідний інститут Люблінського науково-технологічного парку (м. Люблін, Республіка Польща) і IESF ГО «Міжнародна фундація науковців та освітян».

Наразі випускники нашої кафедри працюють у закладах вищої освіти, науково-дослідних і виробничих підприємствах IT-індустрії, провідних комп'ютерних фірмах Харкова, України і далекого зарубіжжя.

Всі ці здобутки є не лише приємним бонусом для роботи викладача, вони ще й бездоганно підтверджують професійний та міжнародний досвід кафедри і враховуються під час відповідного ліцензування та акредитації.

С.М. Шуляков, асист. каф. КТМ

О ДО ДНЯ БІБЛІОТЕК

ВСЕСВІТУ СУЧАСНОМУ ФОРМАТІ

На сучасному етапі ефективна діяльність бібліотек залежить від здатності досягати мети та вчасно реагувати на виклики зовнішнього і внутрішнього середовища.

Реалії загальних цивілізаційних змін потребують від бібліотек формування цифрової компетентності на рівні з комунікативністю, мовною, соціальною, а також культурною обізнаністю і самовираженням.

Цьогоріч Українська бібліотечна асоціація та бібліотечна спільнота працює під девізом «Бібліотека – всесвіт у сучасному форматі», що означає активне входження у нове інформаційно-комунікаційне середовище, адаптацію системи послуг до інформаційних потреб і запитів сучасних користувачів/клієнтів.

До послуг користувачів наукової бібліотеки нашого університету як ресурси власної генерації, так і світові електронні ресурси вільного доступу. Детальна інформація та посилання на кожен ресурс представлені на сайті НБ <http://library.khadi.kharkov.ua>.

У розділі «Електронні ресурси» розміщені ресурси власної генерації: генеральний електронний каталог та повнотекстова база даних «Періодичні видання».

Генеральний електронний каталог – основна база даних бібліотеки, що містить: описи книг, брошур, посібників, навчальних матеріалів, дисертацій, наукових статей та ін., які є у фонді наукової бібліотеки. На тепер у тестовому режимі працює авторизація для віддаленого доступу до повних текстів, розміщених в базі даних. Також реалізована можливість отримати інформацію щодо книгозабезпеченості: відомості за фахом, з дисципліни і найменування кафебри, а також вибрати видання з повним текстом, виділити і роздрукувати необхідну інформацію.

У повнотекстовій базі даних «Періодичні видання» розміщено описи видань, що передплачуються бібліотекою. Пошук здійснюється за: предметними рубриками, назвою, роком, місцем видання та його місцем знаходження. Також можна пере-

глядати зміст видань, представлених у базі даних.

До ресурсів власної генерації належить і цифровий архів ХНАДУ <https://dspace.khadi.kharkov.ua/dspace/>.

ElArKhADI організовано на базі програмного забезпечення DSpace з відкритим доступом з будь-якої точки інтернету. Він містить повні тексти статей з наукових збірників ХНАДУ і тих матеріалів, які наші автори дозволяють викладати у відкритий доступ. Підтримує та наповнює цифровий архів ХНАДУ ElArKhADI відділ автоматизації наукової бібліотеки.

На головній сторінці сайту НБ міститься інформація про такі найбільш відомі та авторитетні світові електронні ресурси як Scopus та Web of Science, до яких ХНАДУ отримав безкоштовний доступ. Працювати з базами даних можна з будь-якого комп'ютера, під'єданого до локальної мережі університету.

На сайті у розділі «Послуги» наукова бібліотека пропонує нашим користувачам послуги міжбібліотечного абонементу і надає безкоштовну послугу з визначення індексів УДК та авторського знака для документів.

Оформити замовлення на одержання літератури міжбібліотечного абонементу можна, звернувшись на художній абонемент або відправивши заповнений бланк замовлення документів електронною поштою.

Замовлення і отримання індексів УДК можна зробити особисто у відділі комплектування бібліотеки та відділі автоматизації або надіславши листа на адресу vkio1@khadi.kharkov.ua (у темі листа обов'язково слід зазначити «УДК»).

Ще один розділ сайту наукової бібліотеки присвячений правилам оформлення списку літератури згідно з діючими стандартами. У розділі «Читачеві» розміщено діючі ДСТУ: оформлення бібліографічного опису згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 (для списку літератури), ДСТУ 8302:2015 (для дисертацій) і приклади оформлення списку.

Пріоритетом розвитку наукової бібліотеки є впровадження інформаційних тех-

нологій, які допомагають забезпечувати якісну освіту при змішаній формі навчання шляхом надання послуг через мережу інтернет віддаленим користувачам як власними ресурсами, так і придбаними.

Наразі актуальними завданнями наукової бібліотеки є:

1. Сприяння ефективному розвитку дистанційного навчання та змішаної форми навчання в університеті завдяки дії наукової бібліотеки як провідного науково-інформаційного центру в рамках «Електронної бібліотеки ХНАДУ».

2. Сприяння підвищенню наукового рейтингу університету через інтеграцію наукових досягнень в інформаційний простір України та світу.

3. Модернізування web-сторінки наукової бібліотеки та електронного архіву ХНАДУ.

4. Наповнення бібліотечного фонду електронними версіями видань, які забезпечуватимуть дистанційний навчальний процес: створення електронних версій видань за рахунок оцифрування підручників, що створювались викладачами ХНАДУ, а також тих підручників, на які минув термін дії авторського права.

5. Організація роботи з інформування студентів і викладачів про роботу з повнотекстовими базами даних наукової бібліотеки та методики пошуку, а також про інформаційно-бібліотечні ресурси, послуги та інформаційні заходи, що проводяться науковою бібліотекою.

6. Модернізація комп'ютерного парку наукової бібліотеки: придбання фотоапаратного сканера IRIScan Desk 5 Pro для створення електронних версій видань та нових ПК.

7. Оновлення та редагування картотеки «Книгозабезпеченості» бібліотеки згідно з новими навчальними планами.

З нагоди всеукраїнського Дня бібліотек палко вітаємо зі святом численних наших користувачів і читачів – відданих друзів, дарителів і поціновувачів книг, а також усіх небайдужих, хто завжди підтримує нас щирим словом і добрими справами!

О.С. Шевченко, директор НБ

О НАШІ ВІТАННЯ

*Жінка...
Закутана чарівністю
У відтиску душі краси,
Її багатобарвність
Зі співом в різні голоси.
Глибинь очей – безмежність...
Там випромінює тепло
Така казкова ніжність
І Всесвіту добро.
То Богом дана сутність,
То сенс всього життя –
І в тім її величність
І чоловіче каяття.*

Ляля Шайдур

Різнобарвно вишитим українським рушником стелиться доля, домальовуючи свої картини у книгу життя кожної людини. Жіноча доля... Яка вона? Що вона приховує за ніжною посмішкою та лагідним дзвоником мови, легкою ходою, тендітно витонченою постаттю, за якою тягнеться шлейф парфумів? Що криється за цією привабливою та манкою картиною?

Недоспані ночі з маленькими дітками, тривоги за батьків і клопіт за долю кожного у сім'ї, сльози образливих слів і щастя у хвилюючі моменти життя, а інколи зовсім нежіночий сталевий стрижень характеру, який загартувала пані на ім'я «Доля».

Якою є доля кожної жінки – розповісти досить важко. У чомусь вони дуже схожі, а десь просто неповторні, але мені випало щастя взнати та стати часткою однієї з них.

Слізавета Михайлівна Воронова... Жінка, дружина, мама, бабуся, викладач, керівник, колега, подруга, наставниця... Скільки ще слів можна підібрати до особистості цієї неповторної жінки? Мені здається, що цей перелік може бути таким же нескінченним, як широчінь її душі, в якій притулок і розуміння знаходить кожен, хто хоча би одного разу мав щастя спілкува-

НЕПОВТОРНА ЖІНКА

тися з цією чарівною жінкою, яка при народженні свій перший подих зробила на Вінниччині, але залишилася там ненадовго. Пізніше разом зі своїм татом вона повернулася туди назад, щоби хоча б одним оком окинути батьківську хату, але тоді її маленькою батьківщиною стала Алма-Ати, яка подарувала їй перші дитячі та юнацькі враження. Там були перша школа, перші друзі, юнацькі захоплення, перший поцілунок і перше кохання, роки навчання в університеті та народження єдиного чоловіка, який буде любити її все життя безперечно і самовіддано, її єдиного улюбленого сина – Марка. Це пізніше її доля поверне на свою Батьківщину – Україну, а поки, як вона любить стверджувати, ця маленька дівчинка з довгими косами – абсолютно татова доня, чий маленькі побажання завжди втілювалися не лише ним, але й усією родиною. Завжди весела й усміхнена – саме такою вона

запам'ятається своїм університетським одногруппникам, «старанна й працелюбна» будуть про неї говорити її викладачі.

Мабуть, інакше і не мало бути, бо вимогливість до оточуючих починається завжди з себе. Саме ці високі стандарти, до яких завжди прагнула Слізавета Михайлівна, і виховали в ній стриману, вимогливу, чесну і прямолінійну, відверту і щирю особистість, яка завжди створювала особливу атмосферу порядності у колективі на посаді завідувача кафедри іноземних мов і дружню та теплу – в години відпочинку. Як гарна господиня вона завжди любить частувати своїми особливими кулінарними шедеврами, дивуючи усіх не лише вишуканістю страв, але й особливим бажанням їх готувати при такому напруженому ритмі.

Лагідна, любляча і віддана дружина, мама і бабуся. Розповідаючи про досягнення своїх сина, невістки та онука, її очі набувають особливого, теплого сяйва, а голос вирає нотками гордості, бо всі вони – її творіння, її особливе неповторне щастя й надія. Як і кожна мама, вона пишається своїми дітьми та онуками, всіляко намагаючись підтримувати порадою і захищати їх – вже дорослих і самостійних – від стусанів долі. Та хіба ж для мами бувають діти дорослими?

У вересні Є.М. Воронова відсвяткувала свій ювілей, з яким від усієї душі палко вітає колектив її механічного факультету.

Шановна Слізавето Михайлівно!

Щиро вітаємо Вас з цією визначною датою та зичимо Вам нескінченного здоров'я і довгих років життя, усіляких гараздів і бадьорого настрою, сяючих від щастя очей та вдячних учнів і колег!

Дякуємо за науку і багаторічний досвід, який Ви передасте нам!

Колектив МФ

О ВІТАЄМО

Олександра Борисовича Богаєвсько-го – професора кафедри автомобільної електроніки.

Слізавету Михайлівну Воронову – доцента кафедри іноземних мов.

Олександра Олександровича Воловика – доцента кафедри будівництва та експлуатації автомобільних доріг ім. О.К. Біруля.

Ірину Сергіївну Трунову – доцента кафедри автомобільної електроніки.

Тетяну Вікторівну Полякову – доцента кафедри інформатики і прикладної математики.

Ліну Віталіївну Леонтьєву – доцента кафедри обліку, оподаткування та міжнародних економічних відносин.

Надію Володимирівну Пономарьову – доцента кафедри транспортних систем і логістики.

Валентина Івановича Белова – старшого викладача кафедри технічної експлуатації та сервісу автомобілів ім. М.Я. Говорущенка.

Валерію Вікторівну Тараненко – старшого викладача кафедри філології та лінгводидактики.

Дмитра Юрійовича Костіна – асистента кафедри будівництва та експлуатації автомобільних доріг ім. О.К. Біруля.

Вітаємо ювілярів (які народилися у вересні – жовтні)

Ірину Валентинівну Назаренко – асистента кафедри мостів, конструкцій та будівельної механіки.

Володимира Миколайовича Бригаду – завідувача лабораторії кафедри мостів, конструкцій та будівельної механіки.

Владислава Валентиновича Островського – начальника відділу охорони.

Наталю Вікторівну Гриву – старшого лаборанта з вищої освіти кафедри технології дорожньо-будівельних матеріалів і хімії ім. М.І. Волкова.

Анастасію Вікторівну Прилепо – провідного інженера відділу інтелектуальної власності.

Юлію Геннадіївну Чупріну – фахівця видавничої справи видавництва.

Ірину Олександрівну Корж – диспетчера деканату факультету транспортних систем.

Світлану Володимирівну Кіашко – інженера 2 категорії військово-мобілізаційного підрозділу.

Валерія Васильовича Бородіна – інженера 1 категорії кафедри економіки і підприємництва.

Катерину Миколаївну Комарь – чергову гуртожитку №6.

Наталію Павлівну Старченко – прибиральницю головного навчального корпусу.

Людмилу Олексіївну Безродну – прибиральницю гуртожитку №3.

Ніну Вікторівну Кардашову – прибиральницю гуртожитку №6.

Ольгу Федорівну Шеховцову – прибиральницю гуртожитку №6.

Щирісенько бажаємо Вам, шановні ювіляри, щоб цей день був для Вас щедрим на здійснення мрій, заслужений успіх, реалізовані можливості та нове щастя!

Колектив ХНАДУ

О ДО ДНЯ ЗАХИСНИКА УКРАЇНИ

ЗВИТЯГА І МУЖНІСТЬ ПОНАД УСЕ

Чотирнадцять жовтня є традиційним святом для нашого народу, адже саме у цей день ми вшановуємо Покрову Пресвятої Богородиці, відзначаємо День українського козацтва, а з 2014 р. ще і День захисника України.

Історія свята сягає у давнину і свідчить про мужність, віру і незламну волю наших предків, які виборювали право на власну державу упродовж багатьох століть.

Козацтво є своєрідним феноменом української історії. В умовах відсутності державності, національних і релігійних утисків, воно стало консолідаційним чинником, що підняв народ на боротьбу за волю, довівши спроможність народу творити власну державу.

На Запорізькій Січі всі козаки були вільними й рівними між собою та мали однакові права, беручи участь в управлінні своєю республікою та застосовуючи принципи демократичного устрою. Ці принципи й лягли в основу козацької республіки Запорізька Січ, де найважливіші рішення ухвалювалися зборами всіх козаків. Обрана козаками старшина виконувала економічну, управлінську, фінансову та інші провідні державні функції. Запорожці виробили своєрідний суспільний устрій, що ґрунтувався на засвоєнні попередніх общинних традицій і разом з тим збагачився новими державотворчими елементами.

Для Запорізької Січі упродовж століть її існування характерний якнайширший спектр суспільно-політичної і соціально-

економічної діяльності. На українських землях не було практично жодної сфери життя, яка б залишалася поза її увагою.

Існування Запорізької Січі як Української козацької держави та самостійної політичної сили неодноразово визнавалося іншими державами. З ними велися перемовини, укладались угоди і військові союзи. Військова сила запорожців та оригінальна тактика бою, якими козаки збагатили військове мистецтво, були добре відомі за межами України.

Феномен козацтва полягає у тому, що вперше державотворча функція перейшла безпосередньо до представників народу.

День Покрови Пресвятої Богородиці був основним святом козацтва і щороку вшановувався козаками, які сподівались на захист Божої Матері під час небезпечних військових походів. Козаки не лише поклонялися іконам Покрови Пресвятої Богородиці, але й сприяли будівництву соборів на її честь. Один із таких найвеличніших соборів – Покровський було побудовано у нашому місті, що зараз є одним із взірців козацького мистецтва.

Наразі День українського козацтва є Днем захисника України, що через події 2014 року і війну Росії проти України набув особливого значення й патріотизму, змусивши переглянути багато поглядів українського суспільства.

Вшанування українських воїнів і козаків у сучасних умовах військового протистояння символічно об'єднує цих борців за

свободу українського народу, за його вільний вибір розбудовувати державу на своїй землі, державу, якою ми пишаємося і яку щодня гідно та відчайдушно захищають доблесні й славні патріоти України.

Сучасні захисники територіальної цілісності й незалежності України повсякчас подають гідний приклад бойового подвигу, звитяги і самовідданості громадян, які на вівтар свого життя поклали служіння українському народу.

Шановні захисники України, палко вітаємо Вас зі святом!

Бажаємо усім мирного неба і яскравого сонця, абсолютного щастя і велетенського здоров'я, безмежних героїзму і мужності, родючих ланів і золотаво-колисаних нив!

Наш власкор.

О ДО ДНЯ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ

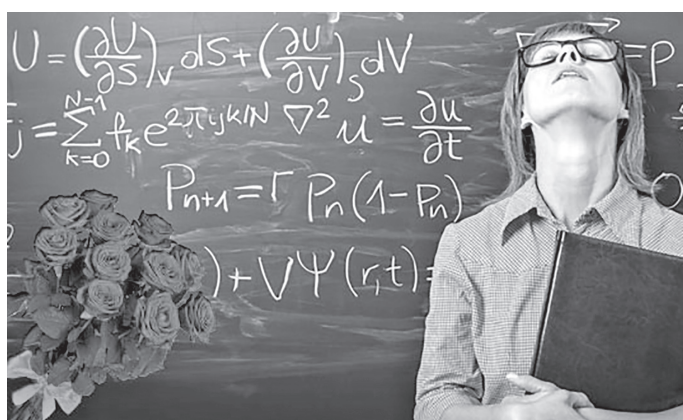
СПИНИСЯ, МИТЬ...

Пам'ятаєте цю класику: «Спинися, мить, ти прекрасна!» Здається, кожен із нас щось таке колись вивчав у школі. Може, давно забуті вже і твір, і автор, але так хочеться час від часу зупинити мить, насолоджуючись зробленим і досягнутим.

Насправді, кожна людина мріє про це. Проте, напевне, нам, викладачам, особливо хотілося б промовляти цю фразу – нехай подумки, обережно, аби не сполохати – щоразу у мить, коли в аудиторії відчувається оте задоволення від роботи, оте натхнення, оте відчуття потрібності. Це мало з чим можна порівняти: розуміння того, про що ти говориш, – у студентських очах, їхній відгук – у посмішці, у схвальному кивку голови, а в полегшеному видиху – відчуття того, що день прожито не марно.

І в цьому хоч не все та більша частина нашого викладацького життя. Пори року змінюють одна одну, час біжить, «не

стишує галопу», і лиш це залишається незмінним: студенти, аудиторія, ледь чутний шелест листа за шкром, що звучить певним акомпанементом твоїм словам. Ну або стукіт дощу по підвіконню. Чи відблиски грози. Чи лапаті сніжинки передрізваної хуртовини. Та й чи є зрештою різниця в тому, який саме супровід обирає для наших викладацьких буднів природа? Головне: тебе чують. І не тільки слова – вони лиш пісок, що змивається часом. Добре, коли студенти – оті палаючі очі й допитливий розум – чують твою думку, тягнуться за нею, ніби паросток за сонячним променем, всотують її, переживають, осмислюють, аналізують. А ще – стають розумнішими і роблять перші кроки у світі науки. А потім ідуть далі: упевнено, чітко і швидко крокують вперед – долучаючись до твого світу, досягаючи твого рівня, переганяючи тебе. І це зробив ТИ – їхній викладач і старший

товариш, їхній наставник – Учитель! І їхні майбутні звершення – то відлуння ТВОЇХ думок. О мить, зупинися, бо ти прекрасна! О мить, не зупиняйся ніколи, бо кожна нова мить прекрасна по-новому, своєму корисна й цікава.

Стародавні люди говорили: «Студент – то не чаша, котру треба наповнити, а факел, який потрібно запалити». Що ж горі-

тиме у ньому, як не наші прагнення та візії майбутнього?

І саме зараз з нагоди Дня працівників освіти хотілося побажати усім нам, викладачам, щодня горіти: переїматися, жити і дихати нашою справою. І щодня запалювати яскраві факели студентських сердець...

Н.О. Опришко,
доц. каф. філології
та лінгводидактики

О ОФІЦІЙНО

МЕТОДИЧНА РАДА ПОВІДОМЛЯЄ

Наприкінці вересня під головуванням доц. Д.П. Лабенка відбулося планове засідання методичної ради університету, де було розглянуто такі питання.

1. Основні напрями навчально-методичної діяльності університету у 2020 – 2021 н.р. та завдання методичним комісіям факультетів і секціям з планування цієї роботи.

Заслухавши доповідь заступника голови методичної ради доц. Д.П. Лабенка, методична рада відзначає, що постановою КМУ №512 від 25.06.2020 р. до Національної рамки кваліфікації внесено зміни. Через це випусковим кафедрам необхідно внести зміни до освітніх програм всіх рівнів підготовки. У рейтингах ЗВО України ХНАДУ займає місце вище середніх. Нам необхідно не втратити наші здобутки, а деякі показники слід покращити (зокрема, підвищити кількість студентських перемог міжнародного рівня, індекс цитування Гірша тощо). Також перед методичною радою та НПП стоять такі завдання, як: завершити підготовчу роботу щодо акредитації ОПП та ОНП за визначеними спеціальностями та рівнями підготовки; продовжувати розвивати дистанційну форму навчання здобувачів вищої освіти; оптимізувати кількість аудиторних годин навантаження на 1 ставку НПП; активізувати роботу щодо наповнення сучасними розробками електронних ресурсів університету; за-

безпечити безумовне виконання планів підвищення кваліфікації викладачів; продовжити роботу із забезпечення освітніх компонентів освітніх програм друкованими й електронними навчальними матеріалами та іншими.

В обговоренні першого питання взяли участь проф. Н.В. Внукова та доц. Ю.В. Рукавишніков.

2. Хід виконання плану видання методичних вказівок, конспектів лекцій, підручників та навчальних посібників у 2019 – 2020 н.р.

Заслухавши та обговоривши доповідь голови секції підготовки до видання та управління навчально-методичним забезпеченням доц. В.О. Федорової, методична рада відзначає, що у 2019 – 2020 навчальному році було видано: ➤

Факультет	Видано у видавництві ХНАДУ		
	підручники	навчальні посібники	методичні вказівки
Автомобільний	1	3	29
Механічний	–	3	16
Дорожньо-будівельний	1	–	28
Управління та бізнесу	–	1	34
Транспортних систем	–	18	5
ФППГ	1	1	–
Разом	3	26	112

➤ В обговоренні цього питання взяли участь проф. В.Г. Шинкаренко і Н.В. Внукова та доц. В.М. Нефьодов і О.О. Догадайло.

У різнному було надано інформацію:

1. Затвердження складу методичної ради (доц. Д.П. Лабенко).

2. Затвердження плану роботи методичної ради на осінній семестр 2020 – 2021 н.р. (доц. Д.П. Лабенко).

3. Представлення до вченого звання доцента кафедри метрології та безпеки

життєдіяльності І.В. Грайворонської (доц. Ю.В. Рукавишніков).

4. Отримання дозволу на навчальний посібник «Властивості біогенних елементів та методики їх визначення в об'єктах навколишнього середовища» авторів Е.Б. Хоботової, В.В. Даденко, Л.М. Єгорова, Т.О. Ненастіної (доц. В.О. Федорова).

О.М. Харківська,
секретар методради

О НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ

У сучасних протиепідемічних умовах дистанційне навчання є не лише дуже важким, але й відповідальним періодом для кожного студента, який потребує уваги та підтримки з боку педагогів.

Наразі ми маємо проблему з боку студента, який не може до кінця все зрозуміти, прочитати потрібний навчальний матеріал та вдало опрацювати його. Важливо, щоб студент все почув і побачив, тому що саме ми позиціонуємо себе майбутніми спеціалістами дорожньо-будівельної галузі, а отже, і держави.

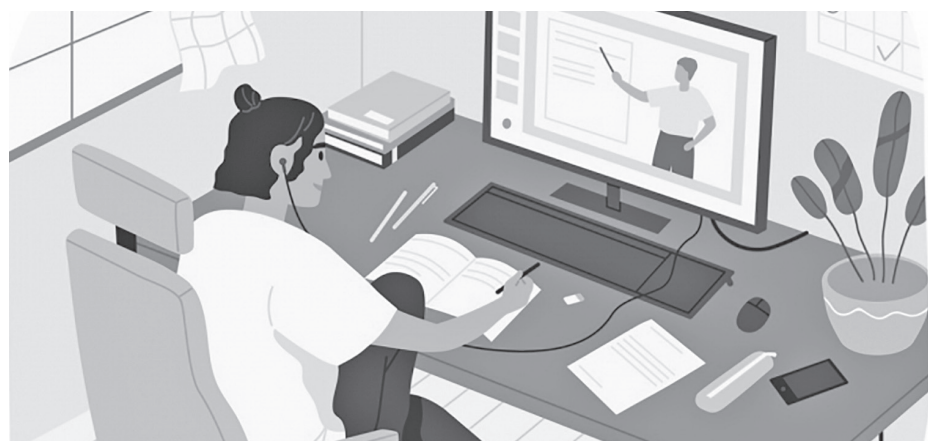
Однак є велике але... Усім учасникам освітнього процесу варто пам'ятати, що під час дистанційного навчання студент оволодіє дуже важливою якістю – самостійністю та індивідуальний підхід до здобуття освіти. І саме ця якість перекиває всі мінуси, тому що жага до знань самого студента – це суперрезультат.

У сучасних умовах дистанційне навчання передбачає такі складові:

1. **Гнучкість.** Можливість займатися у зручний для себе час, у зручному місці й темпі. Час для освоєння дисципліни не регламентований.

2. **Модульність.** Можливість формувати навчальний план, що відповідає індивідуальним або груповим потребам з набору незалежних навчальних курсів-модулів.

3. **Паралельність.** Паралельне з професійною діяльністю навчання, тобто без відриву від виробництва.

4. **Охоплення.** Одночасне звернення до багатьох джерел навчальної інформації (електронних бібліотек, банків даних, баз знань тощо) великої кількості тих, хто навчаються.

5. **Економічність.** Ефективне використання навчальних площ, технічних і транспортних засобів, економія часу тощо.

Основними принципами дистанційного навчання є: гуманізм, пріоритетність педагогічного підходу при проєктуванні освітнього процесу в дистанційному навчанні.

При дистанційній системі навчання діяльність викладача стає більш творчою, з використанням активних форм навчання, а методи викладання обираються в основно-

му проблемні. Звичайно, що зараз існують певні труднощі, пов'язані з перебудовою діяльності викладачів. Нові технології, покладені в основу дистанційного навчання, істотно змінюють характер взаємодії викладача і студента, орієнтуючи їх на рівноправну колективну навчальну роботу.

Безумовно, що для студента дистанційне навчання – це період самостійності та жаги до знань і пізнання нового, але для посилення ефекту та для більш досконалого навчання бажана і віддача викладача, який має в цей період подати свій матеріал сучасно, з творчим підходом і головне – ефективно й конкретно.

Денис Качан, студент ДБФ

О ЗІЗНАННЯ

Змінюються часи, правителі держав, керуючі партії, проте незмінними залишаються дороги. Мабуть, немає жодної людини, котра б не стикалася з цим комплексом інженерних споруд. Проте є й ті, хто пов'язує з нею своє життя.

Дев'яносто років поспіль ХНАДУ здійснює підготовку висококваліфікованих фахівців для дорожньої галузі. Сотні випускників дорожньо-будівельного факультету стали видатними науковцями, керівниками Служб автомобільних доріг в областях та Облавтодорів, а також багатьох інших структур. Ними пишасться університет і наша галузь, ними захоплюються і наслідують студенти.

П'ять років тому переді мною, як і перед тисячами українських абітурієнтів, постало питання вибору своєї майбутньої професії. Безперечно, я знала, що хочу пов'язати своє життя з технічним напрямком, тож закономірно, що мій вибір впав на будівельну галузь. Серед ЗВО, де можна було отримати бажану спеціальність, звичайно, був і ХНАДУ. З ним я знайома, можна сказати, з народження, і є уже другим випускником університету у своїй родині. За підтримку та напутні слова при остаточному виборі принагідно дякую завідувачу кафедри тех-

нічної експлуатації та сервісу автомобілів ім. М.Я. Говорушенка проф. В.П. Волкову.

Студентські будні сповнені різних моментів, приємних і не дуже, але це один з найкращих етапів життя. Більшість покидає батьківський дім і починає самостійне життя. Адаптація і новий колектив – трошки лачно, але й неймовірно цікаво. Ти потрапляєш у велике місто, яке охоплює тебе виром своєї краси, масштабності й новизни. Проходить час і ти звикаєш, згодом зникає й та підліткова ейфорія перед чимось новим і незвіданим. Поступово ти дорослішаєш і стаєш самостійним, як і твої друзі. Крім знань, університет дав мені те, без чого не може прожити, мабуть, жодна людина на землі – це кохання і друзів, без яких я вже не уявляю свого подальшого життя. Обертаючись назад, я б сказала, що хотіла би пережити все знову. Ці безсонні ночі над курсовими і розрахунково-графічними роботами, хвилювання перед новими парами та перед кожним іспитом, неймовірно захоплюючі моменти з життя в гуртожитку. Попереду ще вишкіл у магістратурі та, на жаль, більшість навчання вже позаду. А начебто ще вчора я з хвилюванням чекала телефонної звістки з університету, щоб почути такі бажані слова «Вітаємо, Ви вступили!».

Щойно розпочався п'ятий рік мого навчання у ХНАДУ. За цей час було пережито безліч моментів, які я буду згадувати через роки з ностальгічною посмішкою на обличчі. Я отримала безцінний досвід від перебування на посаді старости групи до публікацій статей в університетській газеті, за що я вдячна доц. кафедри українознавства Н.П. Книшенку та головному редактору О.Д. Васильківській, які пові-

З ЛЮБОВ'Ю ДО ALMA MATER

рили в мене і дали можливість реалізувати себе. Та найголовніше і найсуттєвіше – я все життя буду вдячна за знання, які дали мені за ці роки викладачі. Вони не тільки сформували мене як майбутнього спеціаліста, але й на власному прикладі довели, що тоді мій вибір був вірний. Кожен з них дав мені свій урок, який я буду пам'ятати і дотримуватись.

Першокурсникам, які, можливо, прочитають мій допис, хочу сказати: не прогавте свій шанс, наповніть своє студентське життя барвами позитивних емоцій. Навчайтеся, розвивайтеся та шукайте себе і у цьому вам неодмінно допоможуть ваші старші товариші й наставники.

Користуючись нагодою, шанобливо дякую усім викладачам, які навчили мене всьому, що знаю, а ще – друзям і батькам, які підтримували і вірили в мене.

У переддень нашого професійного свята Дня працівників автомобільного транспорту і дорожнього господарства бажаю всім здоров'я, щастя й миру.

Хай Ваш шлях буде легким, а на професійній ниві ніколи не буде негараздів.

**Ярослава Насоненко,
студентка ДБФ (гр. Д-52-20)**

О ПОРАДИ ЛІКАРІВ

ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ КОНТРАЦЕПЦІЇ

Починаючи з 2007 року, за ініціативою десяти міжнародних організацій так чи інакше пов'язаних з проблемами планування сім'ї 26 вересня почав відзначатися Всесвітній день контрацепції.

Організації, які виступили ініціаторами проведення Всесвітнього дня контрацепції, – це Азіатсько-Тихоокеанська рада з контрацепції, Агентство США з міжнародного розвитку, Європейське суспільство контрацепції та репродуктивного здоров'я, Німецький фонд світового населення, Латиноамериканський Центр «Здоров'я і Жінка», Міжнародна федерація дитячої та підліткової гінекології, Марі Стоупс Інтернешнл, Міжнародна федерація планування сім'ї, Рада з народонаселення і Pan American Health and Education Foundation.

Міжнародний день контрацепції, за задумом організаторів, має привернути увагу влади і громадськості до проблем, що виникають внаслідок недостатнього статевих виховання і знешкоди до засобів контрацепції.

У наші дні без раціональної контрацепції безпечно материнство неможливе.

Штучне переривання вагітності (аборт) як один з методів планування сім'ї давно вже у минулому і зараз його застосування говорить про сексуальну неграмотність і повну байдужість до власного здоров'я.

Фахівці відзначають, що нині існує велика потреба в розширенні знань з питань контрацепції серед молодих людей у віці від 15 до 25 років. Важливо надати їм необхідну

інформацію саме в цей віковий період, адже їхня сексуальна і репродуктивна поведінка може накласти відбиток на подальше життя.

Дослідження показало, що кожні десять пологи припадають на юну маму, яка сама ще є дитиною.

Ключова тема Всесвітнього дня контрацепції безпосередньо адресована молоді, яка підкреслює, наскільки важливо, коли молоді люди стають батьками усвідомлено, а не з волі випадку.

У всьому світі 80 млн жінок стикаються з проблемою незапланованої вагітності і 20 млн роблять аборт, в результаті якого 68 тисяч з них гинуть.

З цією проблемою стикаються як розвинуті, так і країни, що розвиваються. В Україні 42% вагітностей – незаплановані, а за кількістю абортів наша країна давно в лідерах.

Запобігти небажаній вагітності допомагають сучасні методи контрацепції.

Міф 1. При першому занятті сексом не можна завагітніти.

Дуже стійкий серед підлітків. І завагітніти, і заразитися можна при будь-якому по порядку захищеному статевому контакті.

Міф 2. Перерваний статевий акт – кращий спосіб запобігання.

Незавершений статевий акт практикує майже половина пар. Ефективність методу – 75–80%, адже сім'явиверження може частково непомітно статися і до досягнення оргазму. Для порівняння, 99% – з використанням латексних виробів.

Міф 3. Не можна завагітніти під час місячних.

Рідко, але таке все ж трапляється. Жінка може завагітніти у будь-який день циклу, хоча шанси вищі в його середині. Саме «календарний» метод разом з перерваними зносинами – причина більшості незапланованих вагітностей.

Міф 4. Не можна завагітніти, якщо займатися сексом стоячи.

Ні ця поза, ні гамак і лижі не перешкоджають зачаттю нового життя. Ніяка інша поза за відсутності контрацепції також не захищає від батьківського щастя.

Міф 5. Два презервативи – подвоєна гарантія.

Одягати один на інший – це скоріше подвоєний ризик потрапити в нештатну ситуацію (порвуться або сповзуть обидва). Використовуйте презерватив тільки так, як написано в інструкції з його застосування. Проста формула: один орган – один виріб.

Міф 6. Після випадкового незахищеного сексу досить випити посткоїтальний контрацептив (типу постинора) або будь-яку гормональну пігулку.

Пігулка з пачки подружки не допоможе нічим. Постинор і його аналоги допустимі не частіше одного-двох на рік через надмірне гормональне навантаження, до того ж при деяких захворюваннях протипоказаний. Про оберігання думають до статевого акту, а не після.

Міф 7. Оральні контрацептиви призводять до безпліддя.

Сучасні препарати не тільки не призводять до безпліддя,

але навіть збільшують шанси на вагітність в перші місяці після припинення прийому. Зв'язки між їх вживанням і появою двійні не виявлені.

Міф 8. Не можна завагітніти після народження дитини.

Жінка, яка нещодавно народила, цілком може завагітніти, навіть якщо у неї ще не відновилася менструація або вона продовжує годувати дитину грудьми. Якщо ви найближчим часом не готові до появи дитини-погодка, пам'ятайте про оберігання. Якщо ви вибираєте оральні гормональні контрацептиви, вони повинні містити тільки гестаген. Комбіновані препарати (естроген-гестагенні) проти показані матерям, які годують немовля, адже вони потрапляють в молоко і шкодять дитині.

Міф 9. З наблизненням менопаузи втрачається здатність до дітонародження.

Вона все ж залишається навіть при нерегулярному циклі, як і можливість заразитися. Тому необхідність запобігання актуальна до остаточного настання менопаузи.

Методи контрацепції

Запобігти небажаній вагітності допомагають сучасні методи контрацепції. Пам'ятайте – тільки лікар допоможе підібрати оптимальний для вас метод контрацепції.

Звертайтеся до лікарів-спеціалістів КНП «Міська студентська лікарня» ХМР за адресою: вул. Дарвіна, 8/9 та плануйте своє майбутнє заздалегідь!

Ж.Д. Кравченко,
лікар-терапевт ХНАДУ,
заступник головного лікаря
з ОМР КНП «МСЛ» ХМР

О ФАХОВІСТЬ

ПУЛЬС НОВОГО ЧАСУ

Багато років поспіль надійними партнерами нашого університету щодо питань сприяння працевлаштуванню здобувачів вищої освіти є ТОВ «Суми-мостобуд», що входить до складу компанії RGM group.

Нещодавно на сайті компанії RGM group з'явився допис про випускника дорожньо-будівельного факультету 2019 р. Олександра Левадного, який нині працює майстром дорожніх робіт і разом з командою спеціалістів дорожньої справи кілометр за кілометром сумлінно улаштовує дороги Сумщини. Залюбки наводимо цей допис.

«Будувати міцні та безпечні дороги на роки завжди прагнув Олександр Левадний. І у нього все вийшло. Вступивши у 2014 р. на ДБФ і захистивши через п'ять років диплом інженера-будівельника, Олександр отримав запрошення від нашої компанії «будувати дороги разом». До речі, будують наші хлопці з душею, аби серце було спокійним за рідних людей, які завтра вирушать у подорож цими трасами. Нам дуже важливо мати у своїй команді молодих і креативних фахівців, які мають своє бачення і прагнуть йти на крок попереду. Наразі Олександр відповідально контролює роботу дорожніх бригад, щоб робітники мали

все необхідне для якісного укладання автодорі Сумщини.

— Ретельно слідкую за тим, щоби всі роботи виконувалися відповідно до норм ДСТУ та указанного проекту, і головне — в терміни. Хочеться, щоб вже завтра сумчани йшли до Батурина чи поверталися через Конотоп класною дорогою. А ми дійсно будемо класно. І коли під вечір асфальтоукладальники та грейдери стишують хід, ти стоїш і декілька хвилин дивишся на трасу, яка чорною смугою єднається з обрієм. Ще вчора автобуси та автомобілі збивали колеса, а сьогодні ти босоніж ідеш рівною дорогою. Тобі 23 роки і ти робиш

важливі справи для свого краю. Я живу не задля того, щоби день змінив безцільно ніч. Своєю командою ми робимо життя сумчан комфортнішим і попереду у нас багато планів, — говорить Олександр.

Достатньо хвилини спілкування, щоби відчувати, коли робота дійсно надихає. Олександр працює натхненно. Це більше ніж просто робота. Майже півроку молодий майстер зі своєю командою пропрацював на дорогах Батурин — Конотоп — Суми, Суми — Краснопілля — Богодухів та у с. Климентове неподалік Охтирки, де облаштовували дороги та узбіччя, відсипали відкоси, встановлювали поребрики та бортові камені.

Інколи, навіть не знаєш в обличчя наших героїв, адже з ранку до вечора вони працюють під палючим сонцем посеред трас області. Дякуємо, Олександре, що став частиною нашого колективу. Нехай твоя життєва дорога також буде бездоганно рівною! Пишаємося нашими молодими та амбітними дорожніми майстрами».

Ось таких фахівців готує наш університет, а колектив відділу організації сприяння працевлаштуванню студентів робить усе надможливе, щоби амбітні мрії випускників ХНАДУ якомога швидше здійснилися.

Власкор ВОСПС

О СПОРТ

КІКБОКСИНГ

Нещодавно в Чернігові проходив перенесений через карантин чемпіонат України з кікбоксингу ISKA, де взяли участь понад 200 спортсменів, які боролися за звання найсильніших на рингу і татамі.

За підсумками цього турніру п'ять студентів ХНАДУ завоювали медалі.

Так, студент дорожньо-будівельного факультету Олександр Золотарьов зупинився за крок від перемоги і став срібним призером у рингу та бронзовим призером на татамі.

Його партнер по команді студент автомобільного факультету Дмитро Подольчук завоював срібло на татамі, а в ринзі розділив перше місце зі студентом факультету транспортних систем, чемпіоном світу, ЗМС Ігорем Христосовим, який на цьому турнірі завоював три золоті медалі.

Також до скарбнички спортивних нагород ФТС срібло додав МСМК Владислав Муравський, який був змушений знятися з фінального бою через прикриту травму. Заслужене золото до скарбнички спортивних нагород ФТС додала і Дар'я Павлюченко.

Бажаємо нашим спортсменам міцного здоров'я, а також гідних успіхів у навчанні та спорті і чекаємо на нові перемоги!

Олександр Романенко,
тренер команди

ВІЛЬНА
БОРОТЬБА

Наприкінці вересня у Києві відбувся чемпіонат України (U-23) з вільної боротьби серед чоловіків, де взяли участь спортсмени віком до 23 років з усієї України.

Змагаючись у ваговій категорії до 79 кг, студент факультету транспортних систем, майстер спорту Мухаммед Алієв завоював срібло. Зійшов на медальний подіум і студент механічного факультету, майстер спорту Гліб Грінченко, який у ваговій категорії до 92 кг у фіналі виборов третє місце.

Вітаємо наших студентів з гідним виступом на цьому чемпіонаті і бажаємо їм нових спортивних успіхів на борцівських килимах!

Р.А. Алієв,
тренер команди

О ХНАДУ СПОРТИВНИЙ

ВІЛЬНА
БОРотьБА

Нещодавно у Львові в манежі велотреку СКА відбувся перший посткарантинний чемпіонат України з вільної боротьби, де за звання найсильнішого юніора і юніорки країни боролися спортсмени 2000 – 2002 років народження.

Серед учасників був і студент факультету транспортних систем, майстер спорту України Олександр Євсєнко, який зайняв третє місце.

Бажаємо нашому спортсмену успіхів у спорті та навчанні.

НАШІ ВІТАННЯ

Палко вітаємо Владислава Муравського (ФТС) з присвоєнням йому звання «Майстра спорту України» міжнародного класу з кікбоксингу ISKA та його тренера О.Ю. Романенка.

Газета «Автодорожник» видається з 1931 року. Засновник – колектив Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти.

Газета зареєстрована у Державному комітеті України у справах видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження 1 грудня 1993 року.

Свідцтво про реєстрацію: серія ХК №80.

Адреса редакції: 61002, м. Харків-МСП,

вул. Ярослава Мудрого, 25, кім. 204.

Тел. 707-36-74.

E-mail: gazeta@khadi.kharkov.ua

Газета віддрукована у видавництві ХНАДУ.

Тираж 500 прим.

Зам. № 242/20 від 24.09.2020 р.

Головний редактор **О.Д. Васильківська**

Коректура **Л.А. Пустовойтової**

Комп'ютерна верстка **О.Г. Безродного**

Фото **О.М. Лісконог**

БАСКЕТБОЛ

Наприкінці літа в Коблево проходив чемпіонат України з баскетболу серед ветеранів, де взяли участь спортсмени з 13 областей.

На цих змаганнях виступав і ветеран баскетбольного руху, викладач кафедри ФВіС В.І. Бондаренко. Всі учасники цього чемпіонату були нагороджені відповідними кубками, медалями і грамотами.

Чемпіонат в Коблево став незабутньою зустріччю ветеранів баскетбольного руху і друзів по життю – людей, які вміють вести і популяризувати здоровий спосіб життя й спортивне довголіття, а також зберігати і примножувати баскетбольні традиції країни.

СПАРТАКІАДА
СТУДМІСТЕЧКА

Наприкінці вересня на спортивних майданчиках ФУБ відбулася спартакіада Студмістечка з міні-футболу, волейболу, стрітболу і настільного тенісу, де взяли участь команди гуртожитків ХНАДУ.

Місця розподілилися так.

У змаганнях з міні-футболу перше місце виборов гуртожиток №2, друге – гуртожиток №5, третє – гуртожиток №6 і четверте місце посів гуртожиток №1.

У змаганнях з волейболу перше місце здобув гуртожиток №6, друге – гуртожиток №2, третє – гуртожиток №1 і четверте місце посів гуртожиток №5.

У змаганнях зі стрітболу перше місце зайняв гуртожиток №2, друге – гуртожиток №5, третє – гуртожиток №6, а четверте місце дісталось гуртожитку №1.

У змаганнях з настільного тенісу перше місце посів гуртожиток №6, друге – гуртожиток №1, третє – гуртожиток №5 і четверте місце здобув гуртожиток №2.

Вітаємо команди-переможниці і бажаємо їх учасникам великих успіхів у спорті та навчанні.

СК «Автодорожник»

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори публікацій. Думки авторів публікацій у нашому виданні не завжди збігаються з точкою зору редакції. Матеріали і фотознімки, передані до редакції, не рецензуються і не повертаються. Редакція не має змоги листуватися з кореспондентами.